

KRATKE VIJESTI

EU-ov PROJEKT AGLOMERACIJE ZADAR – PETRČANE

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava i Ugovor o sufinanciranju za "Projekt poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Zadar – Petrčane" potpisali su 16. lipnja 2019. generalni direktor *Hrvatskih voda* Zoran Đuroković i direktor *Odvodnje d.o.o.* Zadar Grgo Peronja, a potpisivanju su prisustvovali i predsjednik Vlade Andrej Plenković te državni tajnik Ministarstva zaštite okoliša i energetike Mario Šiljeg.

Projekt Zadar – Petrčane sufinancira se iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., iz kojega je Republiци Hrvatskoj za vodno-komunalne projekte na raspolaganju 1,05 milijardi eura bespovratnih sredstava.

Ovaj projekt vrijedan je 567 milijuna kuna, od čega 313,6 milijuna čine EU-ova sredstva. Preostalih 140 milijuna kuna osigurat će Ministarstvo zaštite okoliša i energetike te *Hrvatske vode* (svatko po 51,3 milijuna kuna) te *Odvodnja d.o.o.* Zadar (37,3 milijuna kuna).

Projekt obuhvaća izgradnju odvodnje u četvrtima Bokanjac i Put Bokanja te u naseljima Kožino i Petrčane, sanaciju i rekonstrukciju sustava odvodnje grada Zadra te izgradnju spojnog cjevovoda Zadar – Petrčane.

Projekt također obuhvaća i rekonstrukciju 40.485 m vodoopskrbnih cjevovoda te rekonstrukciju 2723 kućna priključka vodoopskrbe u planiranim trasama sustava odvodnje. Njegovom provedbom stvaraju se preduvjeti za podizanje stupnja priključenosti na sustav odvodnje u aglomeraciji na predviđenih 94 posto. Proširenjem sustava odvodnje u naseljima aglomeracije poslijedično će se smanjiti ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda iz polupropusnih septičkih jama na projektnome području u okolno tlo, podzemne i priobalne vode. ▀

POTPISAN UGOVOR ZA IZVOĐENJE RADOVA NA PODRUČU AGLOMERACIJE POŽEGA

Krajem svibnja 2019. potpisana je ugovor za izvođenje radova na projektu "Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture na području aglomeracije Požega" između naručitelja radova tvrtke *Tekija d.o.o.* Požega i odabranog ponuditelja odnosno konzorcija koji čine *Koming d.o.o.* Koprivnica, *Niskogradnja Marijanović d.o.o.* te *Kaptol i Promet građenje d.o.o.* Požega. Ukupna vrijednost radova procijenjena je na 114,67 milijuna kuna. Projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije. Aglomeracije Pleternica i Požega dva su najveća projekta vezana uz sustav odvodnje u Požeško-slavonskoj županiji ukupne vrijednosti oko 350 milijuna kuna s PDV-om.

Izgradnjom sustava vodovoda, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda grada Požege pridonijet će se poboljšanju kvalitete življjenja i zaštiti čovjekova okoliša. Projekt obuhvaća novogradnju i rekonstrukciju sustava vodoopskrbe i sustava odvodnje te projektiranje, nadogradnju i rekonstrukciju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Radovi su podijeljeni u tri skupine, a odnose se na izgradnju vodovoda Velika – Požega i DMA zone, izgradnju novih kanalizacijskih mreža naselja Marindvor, Štitnjak, Kunovci, Bankovci, Trenkovo i Trnovac te izgradnju kanalizacijskih mreža grada Požege. Početak radova očekuje se najkasnije u roku od 35 dana od dana potpisivanja Ugovora, dok je završetak planiran 850 dana od datuma početka radova.

Ukupna dužina projektirane kanalizacijske mreže iznosi 31 km, a magistralnoga vodovoda 14,8 km ili ukupno 45,8 km, na sustavu kanalizacije predviđeno je osam crnih stanica, a na vodovodnoj mreži 23 mjerno-regulacijska okna DMA zona. ▀

Na natječaj za radove na vodno-komunalnoj infrastrukturi na području aglomeracije Požega stiglo je 12 ponuda, a najboljom je ocijenjena ponuda zajednice ponuditelja na čelu s koprivničkim *Komingom*. U *Komingu* navode da im taj ugovor omogućuje finansijsku stabilnost i dugoročnu održivost poslovanja, a vjerojatno i povećanje broja zaposlenih, kojih je trenutačno 130. ▀

POVEĆANJE BROJA IZDANIH GRAĐEVINSKIH DOZVOLA

Nakon rasta broja izdanih odobrenja za građenje od 8,1 posto u prvome tromješecu 2019., posljednji podaci Državnog zavoda za statistiku pokazuju to da je mjesec travanj 2019. drugi mjesec zaredom u kojem je zabilježena dvoznamenkasta godišnja stopa rasta, navode u redovitoj ekonomskoj analizi RBA-ovi analitičari. U tom je mjesecu izdano 881 odobrenje za građenje, što je porast od 17,3 posto u odnosu na travanj 2018. Na mjesечноj razini broj izdanih odobrenja za građenje u travnju manji je 7,8 posto u odnosu na ožujak.

Pritom je broj izdanih odobrenja za građenje zgrada, koja čini 79,7 posto ukupnoga broja odobrenja, na godišnjoj razini veći 10,3 posto, dok je broj odobrenih dozvola za izgradnju ostalih građevina više nego udvostručen u odnosu na mjesec travanj 2018. (+ 56,7 posto).

Predviđena vrijednost radova koje pokriva građevinske dozvole izdane u travnju iznosi 3,37 milijardi kuna. To je dvostruko više u usporedbi s predviđenom vrijednošću radova za dozvole izdane u travnju 2018. godine.

Predviđena vrijednost radova na zgradama porasla je 51,5 posto na godišnjoj razini. Veća je procjena vrijednosti radova i za ostale građevine. Predviđena vrijednost radova prema izdanim građevinskim dozvolama u travnju 2018. izno-

KRATKE VIJESTI

sila je 517 milijuna kuna, a u travnju ove godine 1,7 milijardi kuna.

Kumulativno, u razdoblju od siječnja do travnja 2019. ukupna predviđena vrijednost građevinskih radova koje pokrivaju izdane građevinske dozvole iznosi je 11,13 milijardi kuna, od čega se 6,30 milijardi kuna odnosilo na izgradnju zgrada. RBA-ovi su analitičari naveli i to da nastavak pozitivnih stopa rasta ohrabruje i potvrđuje da građevinski sektor pokazuje određene znakove oporavka. Podaci za prva četiri mjeseca 2019. ukazuju na rast broja odobrenja za građenje za 6,7 posto u odnosu na isto razdoblje 2008. Zato se i pokazatelj poslovnoga optimizma u građevinarstvu, koji se određuje prema podacima HNB-a, u ovoj godini vratio na razinu iz 2008. te je u travnju 2019. iznosi 117,6 bodova.

Uz višu predviđenu vrijednost radova prema izdanim odobrenjima za građenje pozitivan doprinos građevinskom sektoru mogao bi doći i od investicija u privatnome i javnog sektoru, ali i od bolje iskoristivosti sredstava iz EU-ovih fondova. ▀

IGH DOBIO POSAO U RUMUNJSKOJ

Institut IGH odabran je kao nominirani projektant zajedno s rumunjskom građevinskom tvrtkom *Constructii* za projektiranje i završetak izgradnje 26 km nove autoseste na dionici 3C Suplacu de Barcău – Borş autoseste Braşov – Târgu Mureş – Cluj – Oradea. Naručitelj je rumunjska Državna uprava za upravljanje cestovnom infrastrukturom (CNAIR – Compania Nationala de Administrare a Infrastructurii Rutiere), a projekt se najvećim dijelom sufinancira iz fondova Europske unije.

Njegova je ukupna vrijednost 76,4 milijuna eura, dok vrijednost ugovora za *IGH* iznosi 3,43 milijuna eura. Rok za projektiranje iznosi šest mjeseci, dok je rok za izgradnju 24 mjeseca.

Nakon detaljne analize tamošnjega tržista, tokova investicija međunarodnih finansijskih institucija i planova Evropske unije koji se tiču daljnje izgradnje infrastrukture fokus *Instituta IGH d.d.* već je neko vrijeme na rumunjskome tržištu. Krajem 2018. potpisana je prvi ugovor za projektiranje i rekonstrukciju cesta u Rumunjskoj, a kroz dobivene projekte i projekte u natječajnome procesu *Institut IGH* nastavlja jačati svoje aktivnosti i prisutnost u toj zemlji.

Dugoročni je plan *IGH-a* otvaranje rumunjske podružnice te nastavak snažnoga povezivanja i suradnje s lokalnim i inozemnim partnerima koji su već aktivni na tome tržištu. *Institut IGH* već ima podružnicu u Gruziji, otvorenu krajem 2016., nakon što je dobio prve ugovore za nadzor i projektiranje. Trenutačno u toj podružnici zapošjava stotinjak zaposlenika koji su angažirani na pet aktivnih projekata te daljnje dobivanju novih ugovora. Ovim ugovorom *Institut IGH d.d.* nastavlja ispunjavati strateški cilj prema kojem do 2023. više od 50 posto prihoda želi ostvariti iz nekoliko razvijenih inozemnih podružnica. ▀

DALEKOVODU NOVI PROJEKT U ŠVEDSKOJ

Švedska tvrtka za prijenos električne energije *Svenska Kraftnät* objavila je to da je 10. lipnja 2019. ponuda tvrtke *Dalekovod d.d.* odabrana kao najkvalitetnija prema kriterijima natječaja za izgradnju nove dionice 400-kilovoltnoga dalekovođa Snösätra – Ekudden. Projekt uključuje demontažu postojećega 220-kilovoltnoga voda i izgradnju 400-kilovoltnoga voda u koridoru postojećega, između transformatornice Snösätra u Stockholm i transformatornice Ekudden u pokrajini Huddinge. Vrijednost radova koji bi trebali biti realizirani do 2021. iznosi više od 21 milijun

eura, a ugovor će biti potpisana nakon potvrde konačne investicijske odluke tvrtke *Svenska Kraftnät*.

NAJBOLJI HRVATSKI IZVOZNICI: NAGRADA ZLATNI KLJUČ TVRTKI TEHNIX

Hrvatska bilježi rast BDP-a od 3,9 posto, što je najveći rast u EU-u u prvome kvartalu, a čemu je dobrano pridonio i izvoz, posebno na pet ključnih tržišta zapadne Europe i regije, rečeno je na 14. konvenciji hrvatskih izvoznika (HIZ), koja je početkom lipnja 2019. održana u Zagrebu. U sklopu konvencije dvanaesti su put dodijeljene i nagrade *Zlatni ključ* kao priznanje izvrsnosti najuspješnijim hrvatskim izvoznicima.

Ta priznanja, koja se dodjeljuju u organizaciji udruge Hrvatski izvoznici te njezinih partnera Hrvatske banke za obnovu i razvitak, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske udruge poslodavaca, Hrvatske obrtničke komore, Hrvatske mreže poslovnih anđela (CRANE) i Financijske agencije, dodijeljena su tvrtkama koje se uspješno nose s najvećim trgovackim izazovima na najtežim svjetskim tržištima.

Najboljim velikim izvoznikom proglašena je tvrtka *AD Plastik*. Već tradicionalno, nagrade najuspješnijim izvoznicima u Hrvatskoj simboliziraju i velik gospodarski ugled, jer se dodjeljuju na temelju statističkih podataka i realnih izvoznih pokazatelja. U kategoriji najboljega srednjeg izvoznika priznanje *Zlatni ključ* pripalo je međimurskoj tvrtki *Tehnix*, proizvođaču ekološke opreme. Tom je prigodom Đuro Horvat, direktor i vlasnik te tvrtke, rekao to da im je nagrada dala novu snagu i poticaj za još bolje i inovativnije poslovanje. Tvrtka *Tehnix* iz Donjeg Kraljevca, poznata po razvoju i proizvodnji najbolje ekološke tehnologije kojom se postižu održivi razvoj i cirkularna ekonomija, nedavno je svoj proizvodni portfelj proširila

KRATKE VIJESTI

proizvodnjom termoizolacijskih panela. U novome *Tehnixovu* pogonu proizvode se paneli za primjenu na fasadama, u modularnoj gradnji, u oblaganju ventilačijskih kanala, u industrijskim halama te raznim tipovima kontejnera.

Tvrtka *Tremak* dobila je nagradu u kategoriji najboljega malog i mikro izvoznika. *Altproje* također dobio *Zlatni ključ* kao najinovativniji izvoznik.

Cetrtnaesta konvencija hrvatskih izvoznika pod nazivom "Uloga izvoza u modernoj gospodarskoj politici" održana je pod visokim pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske i uz sudjelovanje predsjednika Vlade Andreja Plenkovića.

Darinko Bago, predsjednik udruge Hrvatski izvoznici, podsjetio je na vrlo složene uvjete na globalnome tržištu na kojem dјeluju uvoznici. Istaknuo je trend državnoga protekcionizma i intervencionizma, a što usporava globalnu trgovinu i rast gospodarstva. "Digitalizacija i razvoj zelene energije još je jedan bitan čimbenik koji će utjecati na međunarodnu trgovinu. Tu će posebno doći do izražaja električni automobili koji po svim karakteristikama imaju drukčiju filozofiju izrade i uporabe: manje dijelova, bez ovisnosti o fosilnim gorivima. To se već sada odrazilo na zaposlenost u najvećim zemljama proizvođačima automobila.", kazao je Bago. Dodao je to da usluge čine 23 posto vrijednosti hrvatskoga izvoza, no 43 posto čine nove vrijednosti izvoza. U svijetu BDP raste brže od izvoza zbog rasta zemalja u razvoju koje su prije kupovale poluproizvode, a danas zatvaraju vlastiti proces proizvodnje. U Hrvatskoj je situacija takva da od 2017. izvoz slijedi BDP, što znači da Hrvatska slijedi dobar put, ali čime ne smijemo biti zadovoljni, nego moramo ići dalje. Bago je istaknuo i deficit kao problem pri izvozu roba, a što nije situacija od danas, nego nešto što se događa već desetljećima. ▀

POTPISAN UGOVOR ZA PROJEKTIRANJE STUDENTSKOGA DOMA U PETRINJI

U Sisku je 12. lipnja 2019. potpisana Ugovor o projektiranju budućega studentskog doma u Petrinji. Ugovor vrijedan više od 200 tisuća kuna potpisali su župan sisačko-moslavački Ivo Žinić i direktor tvrtke *Arhingtrade* iz Zagreba Mate Žagar. Prodekan Odsjeka Učiteljskog fakulteta u Petrinji Marko Badrić istaknuo je to kako je to korak dalje za Učiteljski fakultet u Petrinji nakon nedavne energetske obnove. "Svakako da oplemenjujemo prostor u Petrinji i Županiji novim objektom koji će sigurno podići kvalitetu studiranja. Energetskom obnovom doprinijeli smo ljeputi i funkcionalnosti naše zgrade, ali i ostvarili znatne materijalne uštede u grijanju. Meni je izuzetno draga što me rektor odabrao u projektni tim za izgradnju ovoga studentskog doma i nadam se da će učiniti sve da taj dom što prije kreće u realizaciju, odnosno izgradnju, jer ovaj čin potpisivanja Ugovora za izradu projektne dokumentacije njegov je temeljni početak, a nadam se da ćemo u ovih nekoliko mjeseci krenuti u izgradnju.", rekao je Badrić.

Direktor tvrtke *Arhingtrade* Mate Žagar izrazio je zadovoljstvo potpisivanjem Ugovora. "Vidimo da Županija zadnjih četiri – pet godina gazi velikim korakom da bi stanovništvu Županije omogućila što viši standard, odnosno da bi podigla tu civilizacijsku razinu i omogućila mladima i starima da žive i rade po uzoru na građane Europe. Što se tiče samoga studentskog doma, obećajem da će to biti na vrijeme i nadam se da ćemo neke dijelove tog projekta napraviti prije roka te da ćemo 1. listopada 2019. dobiti građevinsku dozvolu kako bi se moglo ući u realizaciju projekta.", istaknuo je Žagar. Kapacitet doma je 70-ak kreveta, a u svojemu bi sasta-

vu imao i studentsku menzu. Na taj bi način Sisačko-moslavačka županija dobila novi objekt koji bi omogućio studiranje studentima koji stižu iz drugih dijelova Hrvatske. Procijenjena ukupna vrijednost projekta izgradnje studentskoga doma u Petrinji jest približno 25 milijuna kuna, a Županija će navedeni projekt kandidirati na neki od fondova Europske unije. ▀

KRENULI POTICAJI ZA OBNOVLJIVE IZVORE U OBITELJSKIM KUĆAMA

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost objavio je Javni poziv za sufinanciranje sustava za korištenje obnovljivih izvora energije u obiteljskim kućama, u sklopu čega je građanima na raspolaženju ukupno 11 milijuna kuna. Nakon što je Fond u 2018. sufinancirao nabavu i ugradnju kotlova na biomasu i dizalice topline, u 2019. su u program poticaja dodani i solarni toplinski kolektori za grijanje i pripremu potrošne tople vode. Građani će, ovisno o lokaciji kuće, moći dobiti 40, 60 ili 80 posto sufinanciranja, odnosno poticaj u iznosu do 75.000 kuna po projektu.

Za sufinanciranje se mogu prijaviti vlasnici ili suvlasnici obiteljskih kuća koje su zakonite, u kojima je više od 50 posto površine namijenjeno za stanovanje i koje imaju najviše tri stambene jedinice ili građevinsku bruto površinu do 600 m². Da bi se prijavili, građani moraju imati svu potrebnu dokumentaciju koja dokazuje legalnost i vlasništvo nad kućom, prebivalište na toj adresi te suglasnost ostalih suvlasnika kuće.

Cilj je programa omogućiti građanima potrošnju manje količine energije i primjenju lokalno dostupnih obnovljivih izvora kao što su biomasa, energija iz okoliša (tla, podzemnih voda) ili Sunčeva energija. Time će se ostvariti uštede u potrošnji energije, ali i postići neovi-

KRATKE VIJESTI

snost o cijenama fosilnih goriva. Osim nabave opreme sufinanciraju se izrada glavnoga projekta i stručni nadzor. Glavni je projekt obvezan za prijavu, dok je izvješće nadzornoga inženjera jedan od dokumenata na temelju kojih će FZOEU provesti plaćanje nakon ostvarenoga projekta. Pritom je osobito važno to da vrijednost projekata bude što realnija i utemeljena na tržišnim cijenama jer se udio sufinanciranja koji u konačnici bude odobren neće moći povećati. FZOEU savjetuje građanima da i sami, nakon što dobiju projekt, zatraže ponude za projektirane sustave.

Natječaj će biti otvoren dok se ne iskoriste sredstva, odnosno do kraja 2019., a FZOEU namjerava nastaviti s poticanjem korištenja obnovljivih izvora, osobito onih namijenjenih građanima, pa se već za zadnje tromjesečje 2019. može najaviti sufinanciranje malih solarnih elektrana na obiteljskim kućama. ▀

U ISTARSKIM LUČKIM UPRAVAMA INVESTICIJE VRIJEDNE 200 MILIJUNA KUNA

Lučka uprava Rovinj u 2019. planira izgradnju komunalne luke San Pela-

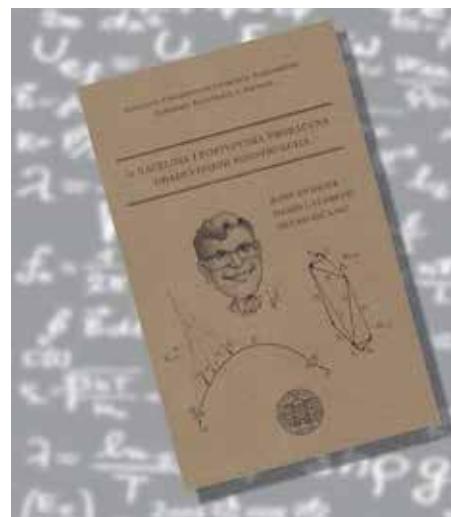
gio, procijenjene vrijednosti 32 milijuna kuna, a u čijemu će sufinanciranju sudjelovati Istarska županija, Grad Rovinj i Lučka uprava Rovinj. Velike investicije očekuju se i na području Lučke uprave Rabac. U planu je rekonstrukcija komunalnih vezova Trget, čija se vrijednost procjenjuje na 13,3 milijuna kuna. U planu je izgradnja primarnoga lukobrana u luci Rabac, čija je vrijednost procijenjena na 72 milijuna kuna, te se traži model financiranja, dok bi se projekt dogradnje luke Brestova, vrijedan 23,7 milijuna kuna, sufinancirao iz EU-ovih fondova.

Lučku upravu Poreč također očekuju brojni projekti, a najveći je dogradnja postojeće pomorske građevine – gata u dijelu luke Vrsar, koji služi za prihvat i smještaj ribarskih plovila, ukupne vrijednosti 10,5 milijuna kuna. Producenjem postojećega mola dobit će se novih 15 mjeseta za sidrenje, što zadovoljava potrebe Vrsara kao jednog od vrlo aktivnih ribarskih središta na zapadnoj obali Istre. U tijeku su radovi na lukobranu Barbaran, kojim Lučka uprava Poreč nastavlja investicije u porečkome akvatoriju. Riječ je o investiciji vrijednoj 4,8 milijuna kuna, a koja se

sufinancira iz vlastitih prihoda Lučke uprave, Istarske županije i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

Iz EU-ova fonda za pomorstvo i ribarstvo Lučkoj upravi Umag-Novigrad dodijeljeno je 5,1 milijun kuna za rušenje staroga gata i za izgradnju novoga u luci Savudriji, za postavljanje 24 nova elektroormara, 17 rasvjetnih stupova, uvođenje videonadzora i postavljanje tzv. ekootoka za odvajanje otpada za potrebe ribara.

Veliki projekt u pripremi jest izgradnja nove luke Dajla-Belveder, a u tijeku je ishođenje svih potrebnih dozvola. Početak izgradnje planira se u drugoj polovini 2019., a nastavak u 2020. godini. Izgradnjom luke dobit će se 60 komunalnih vezova, iskrcajno mjesto za ribarska plovila i primjerena operativna obala za male izletničke brodice. Vrijednost projekta iznosi 24,3 milijuna kuna, a sufinancirat će se sredstvima Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Istarske županije, Grada Novigrad te Lučke uprave Umag-Novigrad. Iz EU-ova Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo korisnicima u Istarskoj županiji dosad je isplaćeno 43,7 milijuna kuna.

PRODAJA KNJIGE:

<http://www.casopis-gradjevinar.hr/izdavstvo/>

Cijena knjige 210,00 kn (u cijenu je uključen PDV)